

किं चात्र परिच्छेदे बहवो दृश्यकाव्यग्रन्था उदाहरणत्वेनोपन्यस्ताः । तेषु कति-
पयानां दर्पणादितरत्र नामापि नोपलभ्यते । नामधेयमात्रेणानुमितसत्ताकानां तेषां
पुनरुद्भवाय युरोपादिमहापुस्तकालया निरीक्षणीयाः ॥

सप्तमे परिच्छेदे—झटित्युपस्थितये बहूनि पूर्वोदाहरणानि तनूकृत्य स्थापि-
तानीति तत्र तत्र प्रायो दर्शितमेव । तत एवैतेषामुर्वरितांशान्वेषणाय प्रयासो
निष्फलः ॥

अष्टमे परिच्छेदे—वामनोक्तानां शब्दार्थगुणानां प्रकाशवत्प्रत्याख्यानं 'माधुर्यं
द्वुतिकारणम्' इति प्रकाशोक्तिप्रत्याख्यानं च दर्शनार्हम् । वामनोक्तानामितरेषां गुणा-
नामवगमार्थं 'ते त्रिधा-' (४५० पृ.) इति कारिकास्था टिप्पणी विलोक्या ।
आसीत्प्राग्वामनोक्तानां गुणानां प्रचुरः प्रचारः । यतः—

‘प्रसन्नाः कान्तिहारिण्यो नानाश्लेषविचक्षणाः ।

भवन्ति कस्यचित्पुण्यैर्मुखे वाचो गृहे स्त्रियः ॥

इत्यादयः सूक्तयो जज्ञिरे । एवं तत्तत्कालिकविकर्मावलोकनेन तत्तत्कालिकी
साहित्यशास्त्रस्थितिरुन्नेतुं मुशका ॥

नवमे परिच्छेदे—रीतीनां प्रतिपादनम् । तत्र वैदर्भी—गौडी—पाञ्चाली—
लाटीनां स्वरूपाकलनेन भारतवर्षीयाणां चिरंतनी विद्यासमृद्धिरवगन्तुं शक्यते ।
किंचैता रीतयस्तत्र तत्रोपजीव्यनिबन्धेष्वपि सूपपाद्यन्त इति नूतनत्वशङ्काङ्कुरोऽपि
न प्ररोहतीति सूक्ष्मदृशा विभावनीयम् ॥

दशमे परिच्छेदे—महाकाव्योपयुक्तानां शब्दालंकाराणां (४७१-५०० पृ.)
चमत्कृतानामुपमाभेदानां च (५०१-५१८ पृ.) निरूपणं तत्र 'यमकं-'
(४७९ पृ.) 'संस्कृतमहाराष्ट्रयोः' (४८८ पृ.) 'साम्यं-' (५०१ पृ.) इत्यादि-
ग्रन्थगतं टिप्पणं च दर्शनार्हम् । एवमग्रेऽपि ॥

‘एष साहित्यमातङ्गो दुर्ग्राह्योऽतिमहत्तरः ।

मुष्टिमेय इवाभाति दर्पणे प्रतिबिम्बितः ॥’

